

TÜRKİYE BAROLARI KENT ve ÇEVRE HUKUKÇULARI BULUŞMASI

ŞANLIURFA SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye Baroları Kent ve Çevre Komisyonları ile çevre ve ekoloji avukatlarının Ocak/2019'da İzmir'de başlattıkları, Antalya ve Denizli ile devam eden çalıştaylar sürecinin dördüncüsü 28-29 Eylül 2019 tarihinde Şanlıurfa Barosu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirildi. İki günlük çalıştay sonucunda aşağıdaki sonuç bildirisini kamuoyunun bilgisine sunmaktayız.

Küresel iklim krizi dünyanın geleceğini tehdit eder konuma ulaşmıştır. Krizin büyümesine karşın, dünya devletlerinin yöneticileri verdikleri sözleri yerine getirmemekte, tehlikeyi küçümsemektedirler. Yaklaşık yarım yüzyıllık ekoloji hukuku da dünyadaki yaşamın topyekun sonunu getirebilecek bu tehlikeyi önlemeye yetmemektedir. 20 Eylül 2019'da tüm dünyada başlayan ve her cuma günü devam eden çocukların iklim grevi bize ışık tutacak niteliktedir. Türkiye Baroları Çevre ve Kent Avukatları olarak iklim değişikliğinin öncelikli sorun olduğunu kabul ediyor, 16 yaşındaki Greta Thunberg'in öncülüğündeki bu direnişi selamlıyor ve destekliyoruz. Küreselleşen bu sorun karşısında Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası mekanizmaları çalıştırmayı görev ediniyoruz.

Anayasa değişiklikleri ile getirilen sistem ve yaşanan siyasi kriz, yargının işlevini ağır bir biçimde tahrip etmiş, hukuk güvenliğini de ortadan kaldırmıştır. Bu güvencesiz ortamda Anayasa'nın 56.maddesinde yer alan, "sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı" korunamamaktadır. Bu kapsamda, şimdye kadar yürütülen çevre hakkının korunması mücadelesi, siyasi iktidarın yargıya müdahaleleri nedeniyle etkisini yitirmiştir. Önümüzdeki dönemde sorunların çözümünde, mücadelemizi bu gerçeklik üzerinden yürütme konusunda fikir birliği içindeyiz.

Danıştay'ın, 1990'lı yıllardan bu yana; çevre davalarında her yurttaşın ve ilgili tüzel kişilerin davacı olabileceği, öncelikli olanın çevre hakkı ve yaşamın korunması yolundaki kamu yararı ilkesi ile çevre

hukukunun gelişmesine önemli katkıları olmuştur. Aynı Danıştay, geçen 8-9 yıllık süreçteki kararları ile kendi açtığı yolu kapatmıştır. Bu olumsuz değişim çevre ve yaşam hakkının vazgeçilmez unsuru olan adalete erişimi ortadan kaldırmaktadır. İdari yargı, hukuk devleti ilkesini yerle bir eden bu uygulamalarına son vermelidir.

Bu olumsuz gidişin önüne geçebilmek için;

- Çevre ve yaşam hakkı mücadelelerini, Baroların Kent ve Çevre Hukuku Komisyonları'nı daha etkin hale getirerek güçlendireceğiz. Bölgesel gibi görünse de sonuçları itibariyle hepimizi etkileyen çevre, kent ve yaşam hakkına ilişkin sorunlarda birden çok baronun ortak hareket etmesi, birlikte dava açma yoluyla yargıya yapılan başvuruların birlikte yapılması ile çözüme yönelik mücadelenin başvurunun etkili hale getirilmesi hedeflenmektedir.
- Çevre hukukunun, hukuk fakültelerinde, avukatlık ve hâkimlik stajında zorunlu ders haline getirilmesi çevre ve yaşam hakkının korunmasında önemli katkısı olacak ve bu konuda gerekli çalışmalar yapılacaktır.
- Türkiye'deki çevre sorunlarına yol açan; madencilik, termik santraller, HES'ler, RES'ler, JES'ler, nükleer santraller gibi konularda ve doğal ve kültürel mirasın korunması alanında çalışma yapan Kent ve Çevre Hukukçuları olarak komisyonlar oluşturup, yapılan mücadeleleri daha etkili hale getirilecektir.
- Eş zamanlı olarak çevre sorunlarına yol açmayacak, koruyucu, geliştirici kolektif mekanizmaları içeren bir yönetsel ve hukuksal sistem tasarımı ve hayata geçirilmesi için çalışılacaktır.
- Müdahalenin yerel/ülkesel/evrensel olması karşısında; yaşamı savunmak ve bilginin kamu yararına paylaşılması için hukukçular dışındaki disiplinlerle mücadelemiz ortaklaştırılacaktır.
- Çevre ve yaşam hakkının, doğal ve kültürel değerlerin korunması davalarının, kamusal yanı nedeniyle, bu davaların harçtan muaf olması, yargılama giderlerinin hazine tarafından karşılanması için çalışma başlatılacaktır.
- Çevre ve yaşam hakkının korunması amacı ile toplumsal duyarlılığın artırılması konusunda çalışma planı hazırlanacaktır.
- Ankara'da yapmayı planladığımız bir sonraki buluşmamıza, bütün baro başkanlarını davet ederek, iklim krizi başta olmak üzere çalışmalarımız, amaç ve hedeflerimiz konusunda paylaşımında bulunma, etkili çalışma yollarını birlikte oluşturma kararını almış bulunmaktayız.

Buluşmamıza ev sahipliği yapan Şanlıurfa'ya ilişkin olarak da;

- Dünya kültür mirası listesine kabul edilen Göbeklitepe'nin tarihsel dokusunun turizm baskısı altında ezilmemesi için, Göbeklitepe ile ilgili gelişmeleri yakından takip edeceğiz.
- Germüş Kilisesi'nin, doğal ve kültürel mirasın korunmasına aykırı olarak, yok olma noktasına gelmesi kabul edilebilir değildir. Bu konuda acil bir önlem planının hayata geçirilmesi gerekmektedir.
- Şanlıurfa ilinde yapılan kazılarda açığa çıkan mağaraların, diğer tarihi varlıkların ve tarihi kent dokusunun özgün nitelikleriyle yasaya uygun korunması için Şanlıurfa Barosu'nun yapacağı çalışmalara destek verilecektir.
- Her geçen zaman daha fazla yıkılma tehdidi ile karşı karşıya kalan Şanlıurfa Kalesi'nin, dokusuna ve tarihine uygun, 2863 Sayılı kanun ve 660 Sayılı ilke kararı gereğince restore edilmesi için gerekli girişimlerde bulunulacaktır.
- TÜİK istatistiklerine göre çölleşme tehlikesi yaşayan Şanlıurfa'da, çölleşmeyle mücadele kapsamında Şanlıurfa Barosu Çevre ve İmar Komisyonu'nun öncülük edeceği çalışmalar desteklenecektir.

Çevre ve yaşam hakkı için çalışan biz hukukçular, hak ve özgürlüklerin korunmasını bir bütün olarak görüyoruz.

Bu kapsamda iki önemli dava, toplantımızın gündeminde yer almış olup; bunlara dair değerlendirme ve tutumumuzu kamuoyu ile paylaşma sorumluluğu taşıyoruz.Şöyle ki;

- Gezi, kriminal bir olay değildir, rant odaklı politikalara karşı, kent hakkı, çevre ve yaşam hakkına sahip çıkan, eşitlik, özgürlük, adalet talebi içeren barışçıl, demokratik, sivil bir direniştir, suç olarak kabul etmiyoruz, Açılan davayı da meşru hak mücadelesinin hakların cezalandırma tehdidi ile bastırılması girişimi olarak görüyoruz. Bu nedenle Gezi davasının takipçisi ve savunmanıyız. Hak ve özgürlüklerden yana olan herkesi Gezi Davasının 8-9 Ekim’de Silivri’de yapılacak 3. Duruşmasına katılmaya, Gezi Davası’nı takip etmeye çağırıyoruz.
- Akademisyen Bülent Şık, sağlıklı gıda ve temiz içme suyuna ulaşma, yaşam ve sağlık hakkıyla ilgili yürütücüsü olduğu bir araştırmanın verilerine dayanarak, risk oluşturan bilgilerden toplumu haberdar ettiği için, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılanmış; 26.09.2019 günü göreve ilişkin bilgileri açıklama suçunu işlediği gerekçesi ile 1 yıl 3 Ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır. Bu karar, sağlıklı çevrede yaşam hakkını koruma mekanizmalarını kullanılamaz hale getirmekte, kamusal bilgiye erişim hakkını ve ifade özgürlüğünün sert korumaya tabi türü olan bilim özgürlüğünü de tahrip etmektedir. Bu nedenle de çok kaygı vericidir. Çevresel faktörlerin sağlık üzerindeki etkilerini araştıran çalışmanın sonuçlarını kamuoyuna açıklanmak ve gerekli önlemleri almak Sağlık Bakanlığı’nın görevidir. Bu araştırmanın içinde yer aldığı bölümünün verilerinden yola çıkarak oluşturduğu bilgileri bilim insanı sorumluluğu ile açıklayan Bülent Şık’ın cezalandırılmasını, Bakanlığın kendi üzerine düşen sorumluluktan kaçması ve suçunu örtme girişimi olarak değerlendiriyoruz. Haksız, hukuka aykırı, kamu sağlığı, ifade ve bilim özgürlüğü için tahrip edici bu kararın kaldırılmasını umuyor, mahkumiyet hükmünü de hukuka aykırı bulduğumuzdan sürecin şimdiye kadar olduğu gibi yargılamanın bundan sonraki aşamasında da takipçisi olacağız.

ŞANLIURFA BAROSU ANKARA BAROSU ADANA BAROSU ANTALYA BAROSU
ARTVİN BAROSU SAKARYA BAROSU KOCAELİ BAROSU YALOVA BAROSU
TEKİRDAĞ BAROSU MUĞLA BAROSU AYDIN BAROSU TRABZON BAROSU
VAN BAROSU ESKİŞEHİR BAROSU BURSA BAROSU KIRKLARELİ BAROSU
ORDU BAROSU HATAY BAROSU İZMİR BAROSU BURDUR BAROSU
DENİZLİ BAROSU